

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра полоністики і перекладу

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО ПОЛЬЩІ

підготовки БАКАЛАВРА
спеціальності 014 Середня освіта
предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література)
спеціалізації 014.028 Польська мова та зарубіжна література
освітньо-професійної програми
СЕРЕДНЯ ОСВІТА.
ПОЛЬСЬКА ТА АНГЛІЙСЬКА МОВИ.
ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА

Силабус вибіркового освітнього компонента «Лінгвокраїнознавство Польщі»
підготовки Бакалавра, спеціальності 014 Середня освіта, освітньо-професійної
програми Середня освіта. Польська та англійська мови. Зарубіжна література

**Розробник: Тетяна Полежаєва, кандидат філологічних наук, доцент кафедри
полоністики і перекладу**

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Середня освіта. Польська та англійська мови.

Зарубіжна література

доц. Васейко Ю.С.

**Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
полоністики і перекладу**
протокол № 2 від 05.09. 2024 р.

Завідувач кафедри:

проф. Сухарева С. В.

© Полежаєва Т.В., 2024 р.

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 1

Найменування показників	Освітній ступінь, ОПП, спеціальність	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобування освіти	<p><i>Галузь знань</i> <i>01 Освіта / Педагогіка</i> спеціальність <i>014 Середня освіта</i> предметна спеціальність <i>014.02 Середня освіта</i> <i>(Мова та зарубіжна література)</i> спеціалізація <i>014.028</i> <i>Польська мова та зарубіжна література</i> Бакалавр</p>	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання – 2
		Семестр – 3
ІНДЗ: немає		Лекції – 10 год.
		Практичні – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: залік
	Мова викладання: українська, польська	

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Тетяна Вікторівна Полежаєва
 Кандидат філологічних наук
 Доцент
 Доцент кафедри полоністики та перекладу
 +380501454858, Polezajeva.Tetiana@vnu.edu.ua
 Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

3. ОПИС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента «Лінгвокраїнознавство Польщі» підготовки бакалавра, спеціальності *014 Середня освіта (Польська мова та зарубіжна література)*, за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Польська та англійська мови. Зарубіжна література.

2. Мета і завдання вибіркового освітнього компонента «Лінгвокраїнознавство Польщі» полягає у формуванні у здобувачів освіти лінгвокраїнознавчої, культурологічної, соціальної та історичної компетентності з метою підготовки до подальшої практичної діяльності і подальшого розвитку мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетенції, формуванню мовленнєвих умінь і стратегій в різних видах комунікативної діяльності.

Вибірковий освітній компонент розвиває лінгвістичне, логічне і творче мислення, сприяє можливості розширення комунікативної діяльності, розширює практичний мовленнєвий світогляд особистості, формує науковий тип мислення тощо.

Опанування освітнього компонента «Лінгвокраїнознавство Польщі» сприяє формуванню у здобувачів загальних і професійноорієнтованих комунікативних компетенції (лінгвістичну, соціолінгвістичну і прагматичну) для забезпечення більш ефективного спілкування в

побутовому, соціальному, академічному і професійному середовищі; формує загальні компетенції (декларативні знання, вміння й навички, компетенцію існування та вміння вчитися); сприяє розвитку особистих здібностей до самооцінки та здатності до самостійного навчання, що дозволить здобувачам продовжувати навчання в академічному і професійному середовищі як під час навчання у ВНЗ, так і після його завершення; залучати здобувачів до таких академічних видів діяльності, які активізують і далі розвивають увесь спектр їхніх пізнавальних здібностей; допомагати здобувачам у формуванні загальних компетенцій з метою розвитку їх особистої мотивації (цінностей, ідеалів); зміцнювати впевненість здобувачів як користувачів мови, а також їх позитивне ставлення до вивчення мови; сприяти становленню критичного самоусвідомлення та вміння спілкуватися у міжнародному середовищі; досягати широкого розуміння важливих і різнопланових міжнародних соціокультурних проблем, для того щоб поводитись і діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних і академічних ситуацій.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ (РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ)

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК: Здатність розв'язувати спеціалізовані завдання і проблеми різного рівня складності середньої освіти, зокрема мовно-літературної освітньої галузі, а саме навчання польської та англійської мов й зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з психолого-педагогічних і філологічних наук, характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-2: Здатність вчитися й опановувати нові знання, усвідомлювати роль полікультурної освіти.

ЗК-4: Здатність працювати в міжнародному контексті, популяризувати культурні цінності світового значення.

ЗК-5: Знання та розуміння предметної галузі, здатність здійснювати професійну діяльність.

ЗК-6: Здатність виявляти, ставити проблеми та знаходити шляхи їхнього розв'язання.

ЗК-7: Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК-8: Здатність працювати автономно і в команді.

Фахові компетентності (ФК):

ФК-1: Здатність здійснювати пошук, зокрема і послуговуючись сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, необхідних відомостей, об'єктивно їх оцінювати, обробляти, вивчаючи філологічні й історико-культурні явища та процеси, засади реалізації мети мовно-літературної освітньої галузі.

ФК-3: Здатність послуговуватись спеціальною термінологією, категоріями, поняттями, інтелектуальними операціями під час інтерпретації мовно-літературних явищ, історико-культурних реалій, аналізу освітнього процесу.

ФК-4: Здатність оперувати системою філологічних знань, що охоплює відомості про основні мовно-літературні явища та процеси в теоретичному, практичному, синхронному, діахронному, соціокультурному аспектах.

ФК-5: Здатність використовувати етнічно марковані відомості задля різнобічної перцепції національних концептуальних і мовних картин світу, формувати інтерес до їхнього вивчення у здобувачів освіти.

ФК-6: Здатність послуговуватись в професійній діяльності знаннями про перебіг, знакові події та видатні постаті світового літературного процесу, зокрема і польського, використовуючи відомості про його історико-культурний контекст; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їхньому поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.

ФК-7: Здатність демонструвати на високому рівні сформовані мовну, мовленнєву, комунікативну компетентності з польської / англійської мови в процесі фахового спілкування, перекладу, викладання.

ФК-15: Здатність дотримуватись у професійній та дослідницькій роботі принципів добросовісності, компетентності, законності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН-1: Осмислюючи соціальну значущість професії педагога, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та суспільній діяльності, особистим прикладом презентує національно-свідому громадянську позицію, популяризує світові та вітчизняні культурні цінності, розуміє важливість полікультурної освіти.

ПРН-3: Виявляє самостійність і відповідальність у розв'язанні проблем, здатність працювати автономно й в команді, дотримуватись етичних принципів і засад академічної добросовісності.

ПРН-4: Ефективно працює з інформацією з різних джерел: добирає необхідні відомості, критично аналізує й інтерпретує їх, впорядковує, класифікує й систематизує.

ПРН-6: Володіє відомостями щодо різноманітних історико-культурних й мовно-літературних явищ та процесів, зокрема необхідних для перцепції національних картин світу, оперує базисними філологічними й світоглядними поняттями, розуміє специфіку сучасних гуманітарних знань, презентує їх у результатах своєї професійної діяльності.

ПРН-9: Здійснює порівняльний аналіз філологічних явищ, базуючись на знаннях про мову як особливу знакову систему, літературу як мистецтво художнього слова, вирізняє лінгвокраїнознавчий потенціал вербальних одиниць.

ПРН-11: Вільно послуговується польською / англійською мовою в усній та писемній формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), використовує її для реалізації продуктивного міжкультурного діалогу, у професійній діяльності.

ПРН-12: Аналізує, реферує й перекладає тексти різного функціонального призначення й рівня складності, демонструючи на високому рівні сформовані мовну, мовленнєву та комунікативну компетентності з польської / англійської мови та уміння їх формувати в здобувачів освіти.

ПРН-13: Знає тенденції розвитку світової літератури, зокрема і особливості польського літературного процесу в історико-культурному контексті, розрізняє епохи (періоди), напрями, течії, аналізує художній твір за його ознаками, називає жанрові особливості, використовує літературознавчі відомості для формування соціокультурних й літературних компетентностей здобувачів освіти.

5. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.				Форма контролю/ Бали
			Практ.	Сам.	Конс.	
Змістовий модуль 1. Зміст поняття лінгвокраїнознавство						
Тема 1: Лінгвокраїнознавство як філологічна дисципліна	4			4		
Тема 2: Методологічні та методичні основи лінгвокраїнознавства	9	2		6	1	
Тема 3: Функції мови та їх співвідношення з функціями культури.	7		2	5		ДС / ДБ 4

Тема 4: Поняття культури як найважливішого концепту лінгвокраїнознавства.	7			6	1	
Тема 5: Лінгвокраїнознавча теорія слова.	8		2	6		Д / ДБ/Т 4
Тема 6: Значення і поняття у міжмовному аспекті.	9		2	6	1	ДС/ДБ 4
Тема 7: Фонові знання як основний предмет лінгвокраїнознавства.	7			6	1	
Тема 8: Національний компонент в структурі значення слова. Проблема національної своєрідності лексичного значення.	7		2	5		ДС / ДБ 4
Тема 9: Польська лексична система у слов'янському контексті.	9	2		6	1	
Тема 10: Національно-культурна семантика фразеологічних одиниць.	7		2	5		ДС/ПР 4
Контрольна робота						30
Разом за модулем 1	74	4	10	55	5	50
Змістовий модуль 2. Зміст предмету Польське лінгвокраїнознавство						
Тема 11: Основні відомості про Польщу	4			4		
Тема 12: Географія та історія Польщі.	9	2		6	1	
Тема 13: Польська державна символіка.	7		2	5		ДС / ДБ 4
Тема 14: Народні вірування та обряди	7			6	1	
Тема 15: Польські міфи і легенди	8	2	2	6		Д / ДБ/Т 4
Тема 16: Устрій життя у Польщі. Побут польського народу.	9		2	6	1	ДС/ПР 4
Тема 17: Лінгвокраїнознавчий аналіз мови й тексту.	7			6	1	
Тема 18: 9. Етнолінгвістичне світосприйняття (специфіка польської фразеології).	7		2	5		ДС / ДБ 4
Тема 19: Подібності та відмінності традицій України та Польщі	9	2		6	1	
Тема 20: Принципи лінгвокраїнознавчого аналізу художніх текстів/	7		2	5		ДС/ПР 4
Контрольна робота						30
Разом за модулем 2	76	6	10	55	5	50
Всього годин / балів	150	10	20	110	10	100

Форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, ПР – проект, ПРЗ – презентація, РЗ – розв'язування

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИКОНАННЯ

1. Стилiстичнi особливостi польського фольклору. Написати реферат i зробити доповідь на практичному заняттi.
2. В рамках теми «Освіта i наука в Польщi» підготувати презентації до двадцяти сторiнок. Використовувати останнi даннi i вiдомостi про хiд дистанційного навчання в Польщi.
3. На вибiр самостiйно опрацювати матерiал на тему – Вiдмiнностi символiчних значень в польській та українській мовi; Стилiстичнi особливостi польського фольклору; Особливостi культурного життя Польщi (лiтература, стародавнi звичаї, повір'я, традиції, легенди, свята i їх вiдбиття у мовi, нацiональний характер полякiв, образотворче мистецтво, музичне життя). Оформити у виглядi реферату, супроводжувати презентаційним матерiалом.
4. Законспектувати один з пiдроздiлiв працi Kita M. Człowiek i jego świat w słowach i tekstach. Wybór tekstów języka polskiego dla cudzoziemców na poziomie zaawansowanym / M. Kita, A. Skudzyk. Katowice, 2006. 437 s.
5. Скласти порiвняльну табличку до теми: «Подiбностi та вiдмiнностi традицій України та Польщi».

7. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Увесь освітній процес повинен відбуватися на засадах чесності, справедливості, вiдповiдальностi за результати своєї роботи, довіри до усiх учасникiв дидактичного процесу, об'єктивностi оцiнювання, толерантностi, соцiальної та гендерної рiвностi (деталi за [ПОСИЛАННЯМ](#)).

Здобувач повинен систематично вiдвiдувати практичнi заняття з курсу, не запiзнюватися, аби не переривати роботу викладача та своiх колег, не симулювати поганий стан здоров'я пiд час проведення модульних робiт, екзамену i под.

Усi уснi завдання належить складати у призначений викладачем час. Письмовi завдання, творчi проєкти i под. варто подати на перевiрку у визначений викладачем час, оформивши вiдповiдно до вимог, що ставляться до такого виду робiт.

Обов'язково потрiбно дотримуватися засад академічної доброчесності: пiд час виконання завдань не можна привласнювати собi результати iнтелектуальної дiяльностi iнших осiб, при оформленнi результатiв своєї працi потрiбно подавати покликання на розвiдки, котрими послуговувалися у ходi пiдготовки матерiалiв, зазначити ресурси, якими користувалися; не можна пiдтасовувати факти, iлюстративний матерiал, бiблiографiчнi вiдомостi, не допускається користування шпаргалками пiд час виконання самостiйних, модульних робiт, виконання тестiв.

Жоднi форми порушення академічної доброчесності (недбайливе цитування, присвоєння чужих iдей чи робiт, плагіат, псевдоавторство, неповажне ставлення до учасникiв освітнього процесу тощо) недопустимі. У разi таких дiй – адекватна реакція вiдповiдно до [Кодексу академічної доброчесності](#).

**Пiд час вивчення ОК, визнаються результати навчання, отриманi в неформальній (професійнi курси/тренiнги, онлайн-освіта, стажування тощо) та/або iнформальній освітi, якi за тематикою, обсягом вивчення та змiстом вiдповiдають ОК як в цiлому, так i його окремим модулям, темi (темам), що передбаченi цим силабусом. Деталi щодо процедури зарахування результатiв поданi [ПОСИЛАННЯМ](#).*

8. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового семестрового контролю є *залік*. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, становить 100. Достатньою для заліку кількістю набраних за всі види запланованих робіт є 60 балів.

9. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Лозовська К., Полежаєва Т. Особливості перекладу обценної лексики польською мовою (на матеріалі роману Дж. Р. Р. мартіна «Гра престолів»). Міжнародна науково-практична конференція «Мова, література і культура: актуальні питання взаємодії», 8-9 жовтня 2021 р, Львів : ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС», 2021. 92 с. С. 20-23.
2. Полежаєва Т.В. Використання інформаційно-комунікаційних технологій під час дистанційного вивчення польської мови. Всеукраїнський науково-практичний семінар «Пріоритетні напрямки сучасної лінгводидактики» (до 90-ї річниці з дня народження Лариси Павлівни Рожило). 25-26 березня 2021 року. Луцьк. 2021. С. 110-113.
3. Полежаєва Т.В. Реалії проблем подвійного диплому (польська мова як непрофільна дисципліна). І Міжнародний науково-методичний семінар «Стан і перспективи методики вивчення польської мови у закладах середньої та вищої освіти» та міжнародні курси підвищення кваліфікації. 9-13 листопада. Київ-Луцьк-Варшава, 2020.
4. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т.1. / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. К. : ВЦ «Академія», 2007. 608с.
5. Андрущенко І.В., Андрущенко Б.І. Polska. Польща. Країнознавство. К.: Арій, 2018. 384 с.

6. Дворницька Н.І. Лінгвокраїнознавство Польщі: навч.-методичний посібник. К.-П.: Апостроф, 2014.
7. Панчук Т.Ф. Лінгвокраїнознавство Польщі. НАДПУ, 2005.
8. Українська школа в літературі і культурі українсько-польського пограниччя Т.7 Київ, 2005. 598 с.
9. Літературна компаративістика. Вип. I, II, III, IV. К.: ПЦ „Фоліант”, 2005.
10. Панчук Т.Ф. «Лінгвокраїнознавство Польщі». Видавництво НАДПУ, 2005.
11. Українсько-польські літературні контексти доби бароко. Зб. наук. праць. Київські полоністичні студії. Т. VI. К., 2004.
12. Українська школа в літературі і культурі українсько-польського пограниччя Т.7 Київ, 2005. 598 с.
13. Licińska D. Geografia. Polska, Podręcznik. Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa, 1985.
14. Tymowski M., Kieniewicz J., Holzer J.. Historia Polski, Editions Spotkania. Warszawa, 1991.
15. Kita M. Człowiek i jego świat w słowach i tekstach. Wybór tekstów języka polskiego dla cudzoziemców na poziomie zaawansowanym / M. Kita, A. Skudzyk. – Katowice, 2006. – 437 s.
16. Bartmiński J. Językowe podstawy obrazu świata / J. Bartmiński. Lublin: UMCS, 2016. 318 s.
17. Dalewska-Greń A. Języki słowiańskie / A. Dalewska-Greń. Warszawa: PWN, 2002. 665 s.
18. Cudak R. Kultura polska / R. Cudak, J. Tambor. Śląsk, Katowice, 2012 . 273 s.
19. Bartmiński E. Stereotyp jako przedmiot lingwistyki // Z problemów frazeologii polskiej i słowiańskiej. Wrocław, 1985.
20. Dubisz S. Język – historia – kultura. Warszawa, 2007.
21. Klemensiewicz Z. Historia języka polskiego. Warszawa, 1985.
22. Kopertowska D. Analiza stylistyczno-językowa tekstu. Kielce, 1992.